

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTA OFICIALA A EPISCOPIEI ARADULUI

Redacția și Administrația
ARAD, STR. EMINESCU 18

APARE DUMINECA
Redactor: Pr. Ilarion V. Felea

ABONAMENTE:
Pentru 1 an 300 Lei; 6 luni 150 Lei

La Pogorîrea Duhului Sfânt...

Sfințirea bisericii din Arad-Grădiște

Dacă bunul Dumnezeu s'a milostivit să binecuvinteze lumea la praznicul Rusaliilor din acest an cu soare luminos și cu o zi caldă și frumoasă din luna Mai, asupra creștinilor din Arad-Grădiște a lăsat să cadă o ploaie îmbelșugată de dar și har ceresc.

La târnosirea minunatei lor biserici, vântul Duhului Sfânt a suflat cu putere și toți cei cari au dat dovadă că iubesc podoaba Casei Domnului au auzit vuetul lui și s'au învrednicit și de sfințita binecuvântare a Părintelui de Sus și de o aleasă încântare și înălțare sufletească, cum numai în lăcașurile Domnului, pline de popor dreptcredincios, se poate simți.

Numai într'o astfel de zi sfântă poți să îți dai mai bine seama de marele adevăr din cântarea regelui David: „Mai bine este o zi în curțile Tale, decât o mie aiurea. Și cât sunt de iubite locașurile Tale, Doamne Savaot! Dorește și sfârșește sufletul meu după curțile Domnului; inima și trupul meu strigă cu glas de bucurie către Dumnezeu cel viu“ (Psalm 84).

Desigur ca să se învrednicească de o astfel de bucurie și fericire, mulți intelectuali dreptcredincioși din oraș și setoși după darul Duhului Sfânt, s'au grăbit să participe la marele praznic al Sf. Treimi din suburbie. Și nu zadarnică le-a fost alergarea și osteneala!

Drumul până la Grădiște este curat, măturat și udat. Sergenți în mănuși albe și cu cască de paradă străjue poarta și curtea. Sfânta biserică era gătită ca o adevărată mireasă a Domnului. Cununi de flori albe îmbrățișau stâlpii pridvorului, iar curtea era acoperită cu iarbă cosită și cu ramuri de copaci, după obiceiul creștinesc.

La ora 8¹/₂ un sobor de 8 preoți (păr. cons. Cibian și Turicu, prot. Codreanu, păr. Ardelean, Pârvu, Mureșan, Șeran și Laurențiu) sfințesc aghiazma înaintea treptelor pridvorului. Glasul cântărilor adună tot mai mulți credincioși și tineret, cari se apropie veseli și cu buchete de flori

în mână. Sosec apoi rând pe rând invitații din oraș, dnii directori ai Uzinei electrice: Șerbănescu și Butoescu, dl director al spit. jud. Dr. Pescariu, 2 ofițeri germani, profesori și preoți.

Cruci, ripizi și prapori împodobiți de cununi albe și purtate de tineret se pregătesc de încunjurare. Pe treptele pridvorului iau loc școlarii din loc sub conducerea învățătorilor și învățătoarelor.

Fix la ora 9¹/₂ sosește Preasfinția Sa Episcopul Dr. Andrei Magieru, însoțit de păr. vicar C. Magieru și de păr. diacon D. Dărău. Părintele local Mureșan întimpină cu sf. Cruce și sf. Evanghelie și rostește obișnuitul: Bun venit, Preasfinția Sa, dupăce sărută și răspunde, intră în altar și îmbracă ornatele, apoi iese și începe încunjurarea de sfințire, cetind sf. evanghelii, însemnând cu mir pe pereți sf. cruce și stropindu-i cu aghiazmă. Cântăreții cântă troparul „Bine ești cuvântat Hristoase...“, iar clopotele vestesc bucuria întregului cartier.

După intrarea în sf. biserică, — privită de toți cu ochi mari și încântați — în strane iau locul dnii primari ai orașului: Dr. C. Radu, Gh. Șincai și O. Lupaș, apoi dnii Dr. M. Mărcuș, Ieremia procuror general, A. Crișan directorul liceului, Groșoreanu inspectorul C. F. R. cu dna, Martin directorul ziarului „Știrea“ cu dna, ing. V. Ieșanu director al depoz. C. A. M., 1 locot. col. român, ofițerii germani, reprez. ai Băncii Naționale, profesori, preoți, chiar și 2 preoți români uniți, iar biserică nu poate cuprinde mulțimea credincioșilor, care-și privesc satisfăcuți și cu lacrimi în ochi roada preafrumoasă a trudei lor fără răgaz de 7 ani de zile.

După spălarea sfintei mese și așezarea sfințelilor moaște începe sf. Liturghie, la care dă răspunsurile corul elevilor, condus de dl director Nonu, iar după sf. Evanghelie este urmat de corul ceferiștilor, instruit și condus de păr. V. Lugojanu. Se aud voci puternice de bas; cântările impresionează plăcut. Este poate cel mai bun cor al

păr. V. Lugojanu. Grădiștenii au vrut să facă și în această privință surpriză prin puterile lor proprii.

La priceasnă Preasfinția Sa arată credincioșilor însemnătatea prasnucului Sf. Treimi, spunându-le că Biserica noastră creștină are 3 prasnice mari: Nașterea, Invierea și Pogorirea Duhului Sfânt. Aceste 3 mari sărbători sunt însă strâns legate una de alta; ele nu se pot despărți. Tot așa nu se pot desface de către olaltă nici cele 3 persoane ale Sf. Treimi; ele împreună formează: ființa cea unică alui Dumnezeu. La sărbătoarea Sf. Treimi, Duhul Sfânt coboară în fiecare an și azi asupra lumii, ca să sfințească fără încetare Biserica creștină, ca pe o adevărată și curată mireasă a lui Hristos Domnul. Chemarea Bisericii de a răspândi darurile Duhului Sfânt: dragostea, pacea și bunăînțelegere între oameni este și azi tot așa de imperioasă, ca și la întemeierea ei. Praznicul de azi înseamnă o nouă creare a lumii, dar o creare în Duh și în adevăr. Suflarea Duhului Sfânt trebuie s'o simtă și creștinii din ziua de azi, tot așa, cum au simțit-o și apostolii Ierusalimului. Despre apostoli se spune că după ce s'a coborât asupra lor Duhul Sfânt în chipul limbilor de foc, au eșit afară din casă și au vorbit popoului adunat. Imprejurul casei lor se adunaseră iudei din 18 țări, cari vorbeau 18 limbi deosebite. Cum avem să înțelegem că toți aceștia i-au înțeles pe cei 12 apostoli? I-au înțeles nu pentrucă apostolii le-ar fi vorbit în 18 limbi, ci pentrucă apostolii au întrebuițat atunci limba mamă a neamului omenesc. Până la Turnul Babel oamenii au vorbit o singură limbă, căci se trăgeau dintr'o singură familie. Prin zidirea turnului, Satana i-a adus pe oameni în război cu Dumnezeu și-atunci și gândurile lor și limba lor s'au amestecat și diferențiat. Deatunci oamenii au continuat un război tot mai aprig nu numai împotriva lui Dumnezeu, ci și unii împotriva altora. Omul, cum o spunea un scriitor latin, a devenit un lup sălbatic pentru semenul său. Mântuitorul Hristos a venit să-i împace iarăși pe oameni cu Dumnezeu, și să restabilească între ei pacea și bunăînțelegerea. Mântuitorul a spus că însușirea de căpetenie a Tatălui: dragostea, trebuie s'o aibă și fiii Lui. Această limbă a dragostei au întrebuițat-o apostolii în Ierusalim și toți cei de față i-au înțeles. Cu această singură armă au cucerit apoi ei lumea, și au adus-o la picioarele crucii Mântuitorului. Tot această armă o întrebuițează azi biserica creștină. Ea strigă tuturor: Dacă vreți să fie pace și fericire pe pământ iubiți pe Dumnezeu și pe aproapele vostru.

O casă de întâlnire pentru toți aceia cari cu adevărat îl iubesc pe Domnul s'a ridicat cu ajutorul lui Dumnezeu și-a oamenilor buni și în

această parohie. O casă a dragostei creștinești. Nu vă pot da azi un sfat mai potrivit decât cuvintele dela sf. Liturghie: Să iubim unii pe alții, ca într'un gând să mărturisim, — și împreunarea credinții și împărtășirea Sfântului Duh cerând, pe noi înșine și unii pe alții și toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Cuvintele și îndemnurile calde ale Arhipăstorului au pătruns cu duhul dragostei până'n adâncul sufletelor; le-au cutremurat și-au lăsat în ele urme neșterse.

Sf. Liturghie continuă apoi până la sfârșit, când Preasfinția Sa, însoțit de întreg soborul iese din nou în fața credincioșilor, ca să asculte toată truda cea spinoasă, dar și înălțătoare a zidirii bisericii, depusă de părintele C. Mureșanu, în cea mai frățească bună înțelegere și colaborare cu toți credincioșii săi.

Cu glas limpede, emoționat și domol spune preotul: Înainte cu 17 ani am descins în această parohie, însoțit de 3 arme modeste: 1 cruce de lemn, 1 Noul Testament și un patrafir. Cu ele, Bunul Dumnezeu mi-a ajutat să-mi formeze și parohia, care azi numără vreo 700 de familii cu 2500—3000 credincioși. Și tot cu ajutorul lor am biruit apoi și mulțimea de greutăți și piedeci cari mi s'au pus în calea ridicării Casei Domnului.

De nenumărate ori, când năcazurile păreau mai grele, am auzit cuvintele de îmbărbătare: *Indrăznește fiule!...*, și găsind tot mai multe inimi înțelegătoare am pășit tot înainte.

Primăria Aradului a contribuit cu suma de lei 1.787,170, credincioșii parohiei cu lei 596.000, D-na și Domnul Conducător al Statului Mareșal I. Antonescu (prin bunăvoința dlui inspector C. F. R. Groșoreanu) cu suma de lei 300.000, Casa Muncii C. F. R. București cu lei 200.000, Casa Autonomă a Monop. 40.000 lei, Ministerul Cultelor 10.000 lei și alte societăți ca: Reșița cu material cu prețul scăzut etc.

Ajutor trimis de Dumnezeu ne-au fost apoi și maestri cari au lucrat operă trainică și preafrumoasă la vederea ochilor: Arhitectul Kalouschek, starețul mănăstirii Bodrog părintele I. Balintoniu, care ne-a pregătit minunatul iconostas, fericitul întru pomenire profesor Simionescu dela Lugoj, care a pictat icoanele de pe el, și Dl Cornel Cenan care a împodobit pe ortodoxie tot interiorul sf. lăcaș.

Ajutor neprețuit am primit apoi în tot timpul dela Preasfinția Voastră, pentru care Vă mulțumim și Vă rămânem adânc recunoscători.

Înșirarea amănunțită a tuturor ajutoarelor și trudelor depuse înduioșează și umplu ochii credincioșilor de lacrimi.

La sfârșit Preasfinția Sa spune că a ră-

mas emoționat de lupta dusă de un harnic apostol alui Hristos pentru ridicarea Casei lui Dumnezeu și deși pentru o astfel de muncă răsplata adevărată se primește numai în Cer, totuși ca un semn de prețuire distinge pe păr. Mureșanu cu semnul preoților vrednici: brâul roșu; dorind ca în biserica cea nouă și preotul și credincioșii să-și câștige toată mângăierea pentru truda depusă și să-și asigure prin rugăciunile calde din ea și prin viața de creștini buni, ce o vor duce și de acum înainte și fericirea veșnică din ceruri. Împreună cu brâul roșu Preasfinția Sa învrednicește pe vrednicul său preot și de îmbrățișarea și sărutul arhieresc.

Apoi Preasfinția Sa în cuvinte calde mai scoate în relief tot ajutorul de mare preț, dat de omul binecredincios și intelectualul cu vechi tradiții familiare creștine: dl Inginer V. Ieșanu, împreună cu Doamna, cari pot fi socotiți pe bună dreptate între ctitorii și binefăcătorii sfântului lăcaș. Preasfinția Sa și pe dânsul îl învrednicește de îmbrățișarea și sărutul arhieresc.

Lacrimi calde de bucurie umezesc ochii tuturor credincioșilor, căci prin aceste îmbrățișări își văd prețuită și munca și truda lor și ele servesc și spre încurajare pentru activitatea creștinească din viitor.

Am plecat dela această măreață solemnitate a târnosirii unui nou lăcaș al Domnului mângăiat și înălțat, desigur ca toți participanții, dar și cu o... întristată părere de rău, luminată însă deja pe drum de nădejdea împlinirii într'un viitor apropiat. Părere de rău că numerosului tineret școlar secundar din Arad nu-i rânduit încă de Dumnezeu să-și poată pleca și el smerit genunchii într'un astfel de măreț și bine împodobit lăcaș de rugăciune. Cu câtă plăcere și duioșie n'ar savura el toate scenele de copii sfinți din cuprinsul Sfintei Scripturi, văzute în fiecare Duminică și sărbătoare. Cu ce ochi pricepători și intimă înțelegătoare ar judeca și prețui el, o altă minune artistică de iconostas a părintelui stareț Balintoni și cu câtă însuflețire n'ar purta colecta între credincioșii localității familiei sale, în toate vacanțele și sărbătorile. Pentru câte scopuri efemere n'a mai cerșit el? Dar pentru podoaba Casei Domnului să n'o facă?

Aceiași ctitori principali: Preasfinția Sa, părintele iubitor al tineretului și Primăria Municipiului Arad, desigur s'ar osteni cu și mai mare râvnă la ridicarea casei de rugăciuni pe seama tineretului. Iar comitetele școlare în loc să cheltuiască — conform ordinului ministerial — sume mari pentru amenajarea capelilor școlare, ar contribui mai bucuros cu sume importante pentru înălțarea unei biserici trainice. Și ce locuri mi-

nunate: Grădina liceului de băieți, parcul Prefecturii, ori cel din fața Primăriei, așteaptă ca ele să fie binecuvântate cu o astfel de operă sfântă. Ar fi și cel mai educativ dar al păcii trimisă de Dumnezeu!

Noi preoții și educatorii tineretului să cuprindem în rugăciunile noastre realizarea grabnică a acestei atât de imperioase necesități, iar binecuvântații ctitori să pornească de pe acum la înfăptuirea ei. Bunul Dumnezeu și-ar revărsa îmbelșugat toate darurile Sale cele bogate!

N. T.

Biserici din Rusia

In campania împotriva celor fără de Dumnezeu, preoții însoțitori ai măndrelor batalioane vânători de munte, pe lângă care erau afectați, au avut o dublă misiune, aceea de a servi necesitățile sufletești ale trupei și aceea de a duce cuvântul evangheliei mântuitoare celor, cari ținși sub teroare, așteptau și doreau glasul preotului poate mai mult ca orbul lumina. Și de unde poporul aștepta să vadă dela ostașii creștini, după urâtele și înfiorătoare povești ale comisarilor lor acte de brutalitate și necinste la adresa lor, vedeau cum aceștia le duceau un lucru de mult dorit libertatea credinței, dragostea creștinească și prin preot: prima slujbă care se făcea într'un cadru foarte impresionant.

Unde aveam un cât de mic răgaz, pridideam a arăta prin faptele noastre dragostea creștinească, prin care ceream nu numai pământul, dar și sufletul acestor nenorociți. Desigur că prin satele cucerite am dat de multe biserici. Multe erau însă distruse până în temelie, parcă nu mai voiau nemernicii să vadă nici locul unde părinții lor se închinau. Cam de obicei, materialul rezultat dintr'o astfel de păgânească manoperă, îl întrebuițau la zidirea colhozurilor, instituția colectivității, adorată de conducători, dar blestată de cei conduși. Acele lăcașuri cari mai dăinuiau dar serveau scopurile politico-ateiste, acelea erau cari ne interesau mai mult. Ți-se rupea inima de jale, când vedeai frumoase biserici pângărite în măsura în care noi cei de pe front le am întâlnit. Desrobitori și desrobiți, împreună depărtam toate necurățiile și după ce le împodobeam după mijloacele ce le aveam la dispoziție le redădeam cu fastul cuvenit cultului divin.

Obiecte necesare cultului se aflau, dar nu în tot locul. Unde teroarea era mai mare și mai intensă, așlam acele frumoase icoane, cari sunt specifice poporului pravoslavnic rusesc, cari la vederea armatei desrobitoare răsăreau din locurile ascunse și erau puse cu multă cinste în locul unde li-se cuvenea, străjuite de o candelă nelipsită, luminată cu oleu de floarea soarelui, cultivat pe o scară foarte întinsă. Ajungea doar ca unitatea să intre într'un sat și populația, în special femeile să întrebe: Batiușca e? (preot este?) La un răspuns afirmativ, vestea era răspândită că fulgerul prin toată comuna și răsăreau din toate părțile mamle cu copiii, unii mici, alții mai marișori, ca să primească sfânta taină a botezului.

În aceasta operă, am avut sprijinul neprecupețit al ofițerilor și trupei din care făceam parte, cât și din alte trupe cari se aflau la fața locului. Nu odată aveam zile, când rămâneam nemâncat, uitând de mâncare spre a putea împărtăși cele dubovnicești acestui popor atât de însetat, la care se adăuga întrecerea scumpei noastre armate de-ai ajuta.

Cuma e? (nașă este?) era întrebarea pe care o puneam, și la un răspuns negativ, răsăreau zeci de ostași cari se angajau a îndeplini funcția de naș. Populația văzând asemenea gesturi, renunța la nașii obișnuiți și ofereau bucuroși această frumoasă funcție ofițerilor și ostașilor desrobitori, cari după îndeplinirea botezului, încărcau cu bani pe noul fin creștin.

Pușini copii rămăneau în urma noastră, cari să nu se fi încreștinat, aceștia erau doar ai celor ce pierzându-și credința, în urma joloaselor materiale, trase pe spinarea semenilor lor, nădăjduiau tacit în reînvierea „raului stalinist“.

Pr. Gheorghe Mihă
conf. militar de rezervă

Mărgăritare.

Mărturia unor savanți despre Dumnezeu

Copernic, intemeietorul astronomiei, a lăsat să i se scrie pe epitaf: „Nu cer, Doamne, harul lui Pavel; nici iertarea lui Petru, ci numai mila pe care ai dat-o tâlharului pe cruce!“

Kepler, care știa minunat să măsoare drumul astrilor, își scotea pălăria ori de câteori rostia numele lui Dumnezeu.

Linné, marele botanic, contemplând armonia din natură exclama: „Am văzut pe Dumnezeu trecând pe dinaintea ochilor mei și mi scăpărau ochii!“

Ampère, marele electrician, care știa pe din' afară „Urmarea lui Hristos“ de Toma Kempis, exclama adeseaori: „Cât de mare e Dumnezeu, cât de mare e Dumnezeu, și ce neînsemnată este știința noastră!“

Liebig, numește diletanți pe aceia care vor să scoată dezeși din istoria naturală pentru ateismul lor.

Filozofia furnicei

Catedrala din Strassburg are încă din evul mediu, un ceasornic de turn, de o construcție veche și complicată. O mulțime de roți, lanțuri, arătătoare și elevatoare lucrează în el, indicând anul, anotimpul, luna, ziua și minuta, iar diferite figuri fac să bată sferturile de ceas. Mulțime curioasă de streini stă într'una în fața ceasornicului și admiră talentul, iscusitu' ceasornicar iscoditor. O furnicuță, ce se lăfăia în desişul roților mișcătoare, aude lauda și își zice în sine: Ce naivi

sunt oamenii! Oare, ce este aci de admirat? Unde este meșterul ceasornicului? Eu niciodată nu l-am văzut. Dar, ce nevoie este aci de alcătuitor? O roată mișcă pe alta, a doua pe a treia, a treia pe cea dintâi, — așa merge totul dela sine, nu au acestea alcătuitor...

Așa se mândrea cu trufie furnica cea din lăuntru' mărețului ceasornic al catedralei!...

Eu însă, când privesc minunata alcătuire din viața omenească, nu mă las sedus de naiva filozofie a furnicei.

Despre ce să predicăm?

În **Duminea 2 după Rusalii**, la 7 Iunie 1942, să vorbim despre **taina preoției**.

Iisus Hristos a fost un Preot mai presus de toți preoții lumii. Preoția a fost una dintre slujirile Lui mesianice și mântuitoare. După jertfa de pe Cruce și după înviere s'a întors întru slava pe care a avut-o dintru început deadreapta Tatălui. Dar lucrarea sa mântuitoare trebuia continuată, ca omenirea să se împărtășească din darurile ei.

În acest scop cel dintâi lucru pe care l-a făcut El, încă de când a început lucrarea de mântuire a oamenilor, a fost chemarea ucenicilor și *alegerea apostolilor* (Mt. 4, 18—22; 10; Mc. 3, 13—19; Lc. 6, 12—16). Chemarea și alegerea apostolilor — după o noapte de rugăciune — este o *misiune* deosebită (altfel nu aveau niciun rost nici chemarea nici alegerea lor). Pe aceștia chemându-i la sine, Iisus „le-a dat putere și stăpânire peste toți dracii și să vindece boalele; și i-a trimis să propoveduiască împărăția lui Dumnezeu și să vindece pe cei bolnavi“ (Lc. 9, 1—2).

Puterea aceasta, primită prin darul Duhului Sfânt (Fapte 1, 8; 2), care deosebea pe cei doisprezece apostoli de mulțimea ucenicilor care ascultau și urmau pe Mântuitorul, este *darul de a lega și deslega* (Mt. 18, 18), *de a ține și ierta păcatele* (In 20, 21—2); e puterea de *a învăța Evanghelia* (Mc. 16, 15; II Tim. 4, 2), de *a săvârși sfințele taine* (Mt. 28, 19—20; I Cor. 4, 1) și de *a conduce poporul pe calea mântuirii* (Fapte 16, 17).

Mântuitorul Iisus Hristos a vorbit despre mai multe puteri; a vorbit despre puterea lui Dumnezeu Tatăl, a Fiului Iisus și a Duhului Sfânt; despre puterea binelui și a răului, a luminei și a întunecului; despre puterea păcatului și a credinței, despre puterea rugăciunii, a iubirii și a *iertării*. El singur iartă păcatele și toată puterea aceasta, *tainică și dumnezeiască*, a dat-o apostolilor (Mt. 18, 18; In 20, 20—3). Nu este în lume o putere mai mare decât aceasta, o slujbă mai aleasă, dar nici o răspundere mai grea, decât aceasta.

— „Nu voi m'afi ales pe mine ci eu v'am ales pe voi“ (In 15, 16). „Oricine ascultă de voi de mine ascultă și oricine se lapadă de voi de mine se lapadă“ (Lc. 10, 16).

Cine ar putea să nu se cutremure în fața unei astfel de puteri duhovnicești și cine ar fi în stare să nu se smerească în fața unei slujbe atât de înfricoșate? ...

Cei dintâi preoți creștini au fost sfinții apostoli. Ei primesc *hirotonia* dela Dumnezeu prin darul Duhului Sfânt (Fapte 2), pe care ei îl dau și transmit mai departe prin punerea mâinilor (I Tim. 4, 14; Fapte 6, 6); ei vorbesc în numele Domnului și predică Evanghelia, așează urmași preoți prin cetăți (Fapte 14, 23; Tit 1, 5) și diaconi (Fapte 6); muștră, ceartă și îndeamnă (II Tim. 3, 2), așa încât ei sunt deplin conștienți de rostul chemării și de puterea harului care lucrează în ei.

Sf. ap. Pavel scrie Corintenilor, ca și când ar grăi în numele tuturor apostolilor: „Așa să ne socotească pe noi fiecare om, ca pe niște slugi ale lui Hristos și săvârșitori ai tainelor lui Dumnezeu“ (I Cor. 4, 1).

Slujitorul lui Dumnezeu este *lumina lumii, sarea pământului, cetatea de pe munte, făclia* care luminează tuturor din casă (Mt. 5, 13—5); este *păstorul și părintele sufletesc* (I Petru 5, 1—5); este un *vas ales* (Fapte 9, 15; Gal. 1, 15), un *vas sfințit* (II Tim. 2, 21), care a primit „*harul și apostolia*“ prin Iisus Hristos dela Dumnezeu (Rom. 1, 5). Vrednicia lui *e dela Dumnezeu* (II Cor. 3, 5), *slujbă dela Hristos* (Fapte 20, 24; 26, 16—8); e *har* (I Cor. 15, 10; Ef. 3, 7—8; Col. 1, 25—9), *har dela Dumnezeu* (II Tim. 1, 6), primit prin hirotonie, prin (punerea mâinilor (I Tim. 4, 14); izvor de mântuire pentru cel care-l primește și pentru cel care-l ascultă (I Tim. 4, 16).

Preoții sunt apostolii *chemați, aleși și trimiși* în lume de Hristos (Mt. 28, 19—20; Mc. 16, 15; Lc. 10, 1; Rom. 10, 15; I Cor. 12, 28—30; Evr. 5, 4), rânduiți de El (Mc. 3, 16) și de Duhul Sfânt (Fapte 1, 8; 11, 15; 20, 28; II Tim. 1, 14). Puterea lor e dela Dumnezeu (I Cor. 3, 9; II Cor. 6, 1); ei sunt slugile lui Hristos și iconomii tainelor lui Dumnezeu (I Cor. 4, 1; Col. 1, 7; I Tim. 4, 6). Ei au chemarea să se roage pentru credincioși (Ef. 1, 16—7), să-i întărească în credință (Fapte 14, 22), să-i mângăie (I Cor. 14, 3), să-i lumineze (Fapte 26, 18; II Cor. 4, 6); să *slujească stintele taine* (I Cor. 4, 1), să *facă slujba împăcării* (II Cor. 5, 18—20), să învețe cu blândețe (II Tim. 2, 25) și cu asprime (I Tim. 5, 20; Tit. 1, 13), să vegheze (Iez. 33), să privegheze, să mântuiască sufletele și să răspundă pentru ele (I Cor. 9, 22; Evr. 13, 17); să *păstreze tradiția sfântă* (I Tim.

6, 20; II Tim. 1, 14), să *conducă Biserica* (In 21' 15—19; II Cor. 11, 28; I Petru 5, 2), să *slujească Domnului* (Fapte 13, 2; Rom. 15, 16).

De aceea o astfel de *slujbă sfântă* nu poate să fie decât *taină*, pentru că nu vine dela om și nu se întemeiază pe puterea omului, ci pe puterea și porunca lui Dumnezeu. Slujba și puterea aceasta, apostolii Domnului o dau urmașilor prin rugăciune și prin hirotonie, așa încât darul preoției este ca un *fir de aur* care leagă preoția apostolică de preoția creștină până la sfârșitul veacurilor. Hirotonia este legătura sfântă, *legătura darului*, care leagă pe preotul de astăzi de taina și de puterea preoției apostolice.

Încă dela început, de pe vremea sfinților apostoli, preoția are trei trepte și anume: treapta de *episcop* (I Tim. 3, 1—7; Tit 1, 7—9; Fapte 20, 28), urmașul apostolilor, care are plinătatea darurilor și puterea de a vorbi și lucra în numele lui Iisus; treapta de *preot* (Fapte 14, 23; Iac 5, 14; Tit 1, 5; I Tim. 5, 17), care păstorește poporul în numele episcopului și treapta de *diacon* care slujește ca ajutor pe lângă episcop și preot (Fapte 6; I Tim. 3, 8—13).

Nimeni nu-și poate lua singur *cinstea*, dacă nu este *chemat de Dumnezeu* (Evr. 5, 4) și nimeni nu poate propovedui dacă nu e *trimis* (Rom. 10, 15), pentru că *nu toți sunt apostoli, învățători și păstori* (Ef. 4, 11—12; I Cor. 12, 19—30). Preoția adevărată este aceea care are legătura darului cu preoția sfinților apostoli. Sf. Scriptură are cuvinte foarte aspre împotriva preoților, proorocilor și apostolilor mincinoși. Ei numește furi și tâlhari (In 10, 1, 10), lupi care nu cruță turma, bărbați vicleni care sulesc învățăturile drepte (Mt. 7, 15; 24, 11; Fapte 20, 29—30), amăgitori care răstălmăcesc Scriptura și strecură eresuri printre oameni (II In 7, 10—11; II Petru 2, 1;

Credincioșii sunt chemați să urmeze păstorii cei buni și adevărați. Sunt datori a-i asculta (I Cor. 16, 16), a-i primi ca pe solii, îngerii și slujitorii Domnului (Mal. 2, 7; I Cor. 4, 1; Gal. 4, 14), a le urma credința (Evr. 13, 7), a-i iubi (I Tes. 5, 13), a face rugăciuni pentru ei (Ef. 6, 18—9; Col 4, 3; I Tes. 5, 25; II Tes 3, 1) și a îngriji de întreținerea lor (I Cor. 9, 11—14; I Tim. 5, 17—8), ca de niște *părinți* (I Cor. 4, 15; Gal. 4, 19), căci sunt „*slujitorii lui Dumnezeu și ai mântuirii noastre*“.

Mântuitorul a trimis pe cei zece leproși să se arate preoților (Lc. 17, 14). De atunci până astăzi bunii credincioși împărtășesc preoților toate bucuriile, durerile și păcatele lor. Dela naștere până la moarte, preotul este cel mai apropiat vecin și cel mai bun prieten al creștinului; cel mai desinteresat îndrumător, sfătuitor, mângăetor, ajutor și luminător pe care îl avem dela Dumnezeu.

Drept aceea, „teme-te de Domnul și cinstește pe preot“ (Sirah 7, 31).

— „Ascultați de mai-marii voștri și vă supuneți lor, căci ei priveghează pentru sufletele voastre, ca unii care vor da seama de ele, — ca să facă aceasta cu bucurie și nu suspinând, căci aceasta nu vă este de folos“ (Evrei 13, 17).

Cărți

Constantin I. Bercuș: Sfinții mari împărați și întocmai cu Apostolii: Constantin și Maica sa Elena. București 1942. 32 pagini, 20 lei.

O broșură bine scrisă despre viața și lupta lui Constantin cel Mare cu păgânismul, despre biruința Crucii și a Ortodoxiei, despre botezul și moartea celui dintâi împărat creștin.

Astăzi, când se poartă cel mai mare războiu pentru creștinătate, broșura este folositoare și necesară.

Prof. univ. Constantin Tomescu: Se cuvine o Facultate de teologie la Chișinău? 16 pag.

Documentat, autorul militează pentru a se restabili neapărat Facultatea de teologie dela Chișinău, refugiată și desființată în urma ocupației bolșevice.

Acelaș: Opera samarineană în războiul nostru sfânt. Chișinău, 11 pag.

Un raport interesant și instructiv despre activitatea sanitară și mila creștină desfășurată într'o ambulanță militară vreme de peste trei luni, dela malul Prutului până la porțile Odesei, la care a participat și autorul.

Grigore Popa: Prezența divină în filosofia contemporană. Editura „Țara“. Sibiu 1942. 15 pag. 30 lei.

Asistăm la o renaștere metafizică, la o întoarcere a filosofiei spre ontologie și spre Dumnezeu. Omul veacului nostru trăește în neliniște; în „neliniștea metafizică, izvorită din ruptura omului de cosmos“, în „neliniștea religioasă, născută din fiorul transcendent al ființei noastre“ și în „neliniștea demiurgică, ce face din visurile, faptele și eforturile omului tot atâtea punți de legătură cu celălalt tărâm“. În neliniștea aceasta, filosoful setos de infinit caută pe Dumnezeu și vecinătatea cu El. Căutarea lui Dumnezeu coincide cu căutarea de sine, cu nevoia unui echilibru sufletesc, pierdută prin depărtarea de El. Intensitatea căutării și a participării la „esențele ultime și supreme“, „ne dă măsura prezenței divine în filosofia contemporană“.

Di Gr. Popa simte și de astădată, ca puțini alți scriitori, neliniștea vremurilor și răspunderile filosofilor în fața lor; simte și exprimă tulburările și aspirațiile nepotolite ale sufletului, însoțite de nevoia găsirii și împăcării cu Dumnezeu.

Informațiuni

■ **Eparhia Vadului, Feleacului și Clujului** în 1941 prezintă, după „Tribuna Ardealului“, următoarea dare de seamă:

La scaunul de reședință al Eparhiei în decursul anului 1941 au continuat să stea la cârmă și la posturile de conducere: P. S. Sa Episcopul Nicolae Colan și sfetnicii săi, Dr. V. Sava, Ion Goron și L. Curea, consilierii referenți, secretarul eparhial V. Mateiu, casierul prot. I. Cioara, contabil G. Vitman, șef de birou V. Bogdan, arhivar T. Ciceu, funcț. Elena Răcoși, Elis, Monda, și oamenii de serviciu N. Olariu și Mih. Pop.

Academia teologică a funcționat cu profesorii: Dr. G. L. Munteanu rector, Dr. V. Sava, Dr. I. Pașca, E. Nicolescu, Fl. Mureșanu și S. Curea, având 52 de studenți.

Au mai ținut cursuri P. S. Sa Episcopul Nicolae Colan (Exegeza N. T.) și Prot. stavr. Ion Goron (Apogetică).

În formațiunea aceasta Academia a putut funcționa aproape normal.

În sesiunea din Iunie au absolvit 4 studenți, iar 7 candidați, învățători, au fost promovați pe cale extraordinară.

Protopopiatele Dej, Lăpuș și Reghin au fost cărmuite de vechii lor titulari: Prot. Z. Harie Manu, Șt. Gheția și Ion Maloș.

Prot. Bistrița a fost administrat de protopresbiterul onorar Victor Mureșanu, iar al Clujului, Huedin și Tg. Mureș de administratorii protopopești p. prof. I. Costea, P. Pop și C. Bărdășan.

Eparhia este împărțită în 8 protopopiate, 184 parohii matere și 42 filii, care în 1941 au fost deservite de 125 preoți.

La 31 Decembrie 1941 Săcuimea avea 6 preoți pentru 55 parohii.

Pe teritoriul Transilvaniei revenită la Ungaria sunt 4 mănăstiri:

1. „Sf. Ilie“-Toplița, cu 2 ieromonahi, și 2 ierodiaconi.
2. „Sf. Ana“. Rohia, cu 2 ieromonahi, 2 ierodiaconi și 2 monahi.
3. „Sfânta Marie Mică“ — Piatra Fântânelor, cu 1 ieromonah.
4. Schitul „Sf. Elisabeta“ — Șimișana, cu 3 maici și 3 surori.

Cercuri religioase s'au ținut 3 în protopopiatul Lăpuș și 2 în protopopiatul Reghin.

Festivități religioase: un concert religios al corului din Bistrița, un concert religios dat în Catedrala episcopală la 18 Mai 1941 de corul Catedralei sub con-

ducerea păr. consilier eparhial L. Curea și la 21 Decembrie 1941 un concert de colinzi tot în Catedrală.

Activitatea societăților. Reuniunea femeilor ortodoxe și-a reluat activitatea. De Crăciunul anului 1941 a împărțit ajutoare celor nevoiași.

Odată cu zorile primăverii P. S. Sa Episcopul Nicolae Colan a început să străbată Eparhia spre a se convinge personal de situația reală și spre a aduce cu vânt de zidire tuturor fiilor săi duhovnicești.

Iată itinerarul străbătut în 1941:

Lona de sus, Valea Drăganului, Oradea, Bistrița, Toplița, Unguraș, Zimbor, Iesc, Ciubăncuța, Osoiu, Ciubanca, Olpret, Rohia, Căprioara, Covasna, Zăbala, Brețcu, Vâlcele, Reghin și Idicel.

P. Sf. Nicolae Colan a sfințit în 1941 următoarele biserici.

1. În 29 Iunie Catedrala din Bistrița.
2. În 7 Septembrie biserica din Covasna.
3. Și în 27 Dec. biserica din Bonțida.

P. S. Sa a hirotesit în 1941 intru protopresbiter pe părintele V. Mureșanu din Bistrița și pe părintele V. Mateiu, fostul secretar eparhial, pentru protopopiatul Unguraș.

A distins cu brâu roșu pe preoții P. Nicolae din Sânpetru și V. Gliga din Ibănești.

A hirotonit un monah întru ierodiacon, un ierodiacon întru ieromonah pentru trebuințe mănăstirești, iar 7 preoți cu Academia și 10 calificați pe cale extraordinară, pentru parohii.

Au trecut în 1941 dela ortodoxie la alte confesiuni 645, la secte 123. Dela alte confesiuni la ortodoxie 53 și dela secte 16.

În 1941 au decedat 2 preoți, păr. pensionat Zah. Lupu și Dănilă Ivan-Cara.

Sub jurisdicția Bisericii au funcționat în 1941 Academia teologică și Școala de cântăreți.

Pe teritoriul Eparhiei au fost 20.548 copii obligați de școală. Au funcționat 117 secții românești la școlile primare.

Au funcționat 772 de învățători. Români 157 (62 ort. și 95 gr.-cat).

Dintre cei 20.548 copii obligați la cercetarea școlii 3158 au rămas fără instrucție școlară.

Școli secundare, sub jurisdicțiunea bisericii, Eparhia nu are.

Elevii ortodocși au cercetat cele 8 școli secundare cu limbă de propunere românească și anume:

1. Școala de gospodărie pentru fete, Cluj.
2. Școala normală de învățători, Gherla.
3. Școala normală de învățătoare. Ambele sub jurisdicția bisericii gr.-cat.
4. Liceul de băeți Năsăud.
5. Liceul de fete Cluj.
6. Liceul de băeți Cluj.
7. Gimnaziul din Bistrița.

Din satele Eparhiei au cercetat școli secundare: Liceul 106 băeți și 14 fete. Școala normală: 21 băeți și 28 fete. Comerciale: 8 băeți și 1 fată. Profesionale: 12 băeți și 14 fete Militare: 2 băeți. Iar numărul studenților la Universitate din Eparhia Clujului a fost: 15 băeți și 5 fete.

Au funcționat în Cluj 2 cateheți. Unul pentru școlile primare, altul pentru cele secundare. În restul Eparhiei — acolo unde sânt preoți, au făcut ei catehizația, — în cele fără preoți nu s'a catehizat.

Spre a înlesni lucrarea catehetică a preoțimii în 1941, s'a editat de Episcopie manuale de religie pentru cursul primar întocmit de păr. Fl. Mureșanu (cl. I—IV).

„Viața Ilustrată” a apărut în 1941 numai în trei numere: Ianuarie—Februarie și Martie.

Pentru suplinirea trebuinței de slovă românească Episcopia cu grija P. S. Nicolae Colan a tipărit următoarele cărți:

1. Dr. E. Nicoară; La răscrucea vieții.
2. E. Fiedler: Omul cel nou, — trad. de Părintele Nicolae.
3. Părintele Fl. Mureșanu: Viețile Sfinților.
4. Prot. Dr. G. L. Munteanu: Viața Mântuitorului.
5. Acatistier bogat.
6. Acatistul Domnului Hristos.
7. Acatistul Bunevestiri și a Adormirii Maicii Domnului.
8. Acatistul Sf. Arhangheli.
9. Acatistul Sf. Nicolae.
10. Calendarul pe 1942, întocmit de Prot. Ion Goron.

Eparhia dispune de 2 biblioteci și un muzeu.

Biblioteca Consiliului eparhial (4000 cărți) și muzeul îl conduce Păr. prof. E. Nicolescu, iar Biblioteca Academiei teologice (7000 cărți) o conduce Păr. prof. Fl. Mureșanu. Această bibliotecă a împrumutat cărți și externilor.

Sânt pe teritoriul Eparhiei români ortodocși:

- 108 negustori cu 20 ucenici;
- 151 pantofari cu 38 ucenici;
- 57 croitori cu 17 ucenici;
- 150 tâmplari cu 14 ucenici;
- 174 fauri cu 27 ucenici;
- 148 rotari cu 14 ucenici;
- 560 lemnari cu 29 ucenici;
- 4 hornari cu 4 ucenici;
- 7 tăbăcari;
- 48 mecanici cu 22 ucenici;
- 217 morari cu 27 ucenici;
- 156 alți meseriași cu 22 ucenici.

Eparhia a susținut Academia teologică, și Școala de cântăreți cu internat.

Dacă la „fondurile” vieții duhovnicești am întâlnit pe ici-colea sporuri îmbucurătoare, la capitolul economic n'am întâlnit decât fonduri deficitare. (Tel. Rom.)

■ **Legea învățământului superior**, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, Nr. 118 din 23 Mai 1924, are despre învățământul teologic un singur articol, 141: „Academia teologică din Sibiu va putea elibera diplome echivalente cu cele de licență în teologie, dacă își va organiza studiile și-si va orienta corpul didactic după modalitățile similare celor în vigoare, pentru Facultățile de teologie. În acest caz, corpul didactic al acestei Academii teologice i se conferă aceleași drepturi de salarizare ca și celui dela Facultățile de teologie.“

Acest articol e cuprins între dispozițiile *finale și transitorii* ale decretului.

Despre celelalte Academii teologice nu se face nici o amintire.

■ **Parastas.** Împlinindu-se șapte ani dela moartea episcopului *Grigorie Comșa*, Luni în 25 Mai 1942 după Sf. Liturghie s'a ridicat pentru pomenirea lui parastas în Catedrala din Arad, la care a luat parte P. S. S. Părintele Episcop *Andrei* și un public foarte numeros. Parastasul a fost pontificat de P. C. cons. ep. Tr. *Cibian* asistat de patru preoți și doi diaconi. Răspunsurile au fost date de corul studenților în teologie.

La Academia teologică studențimea și-a serbat patronul Societății de lectură printr'o ședință festivă.

Ședința a fost precedată de un serviciu religios oficiat în Capela Academiei de către P. C. Sa Păr. prof. Dr. *Simeon Șiclovan*. În ședință, personalitatea fostului episcop Dr. *Grigorie Comșa* a fost cântată de stud. *Nicolae N. Nedelcu* președintele Societății.

În cadrele aceleiași ședințe stud. *V. Guzu* an. IV a citit câteva capitole din cartea dispărutului „*Tineretul României*“, iar stud. *T. Dârlea* an II a rostit poezia „*La moartea episcopului Dr. Grigorie Gh. Comșa*“ de *L. Bogdan*.

În București pomenirea s'a făcut la biserica *Sapientei*, cu care prilej s'a luat inițiativa de a se publica despre viața și opera regretatului ierarh un volum omagial.

Nr. 2222/1942.

Comunicate

Păr. profesor de teologie din Caransebeș Dr. *Petru Rezuș* are sub tipar: „*Curs de Teologie fundamentală*“ sau „*Apologetică*“.

Volumul va conține peste 600 pagini și costul unui exemplar broșat pe hârtie semivelină este de lei 750, iar al unui exemplar pe hârtie velină și legat este de 900 lei.

P. C. Preoți, doritori de a avea această lucrare, sunt invitați a se adresa direct autorului.

Arad, din ședința Consiliului Eparhial dela 9 Mai 1942.
Consiliul Eparhial.

Nr. 2535/1942.

Monahul *Nicolae Stici* dela Sf. Mănăstire *Curchi*, jud. *Orhei*, a fost exclus din monahism.

Arad, la 27 Mai 1942.

Traian Cibian
consilier, referent eparhial.

Nr. 2291/1942.

Concurs

Se publică concurs *din oficiu* cu termen de 8 zile pentru îndeplinirea postului bugetar dela Stat de cântăreț bisericesc din parohia *Cicir*, protopopiatul *Arad*.

V e n i t e :

1. Sesia cantorală obținută prin reforma agrară.
2. Stolele legale,
3. Salarul dela Stat.

Cererile de concurs însoțite de actele necesare se vor înainta Consiliului Eparhial din *Arad*.

Cântărețul numit la acest post vacant va plăti toate impozitele după beneficiul cantoral din al lui.

Arad, din ședința Consiliului Eparhial dela 8 Mai 1942.

† *Andrei*
Episcop.

Prot. Caius Turicu
consilier, referent eparhial.

Nr. 2023/1942.

Pentru îndeplinirea postului de *preot la parohia a III-a centrală din Arad*, devenită vacantă prin renunțarea păr. Dr. *Ilarion V. Felea*, se publică concurs cu termen de 30 de zile.

V e n i t e :

1. Sesia parohială, 32 jug. cuprins în c. f. Nr. 1403 și 1414.
2. Locuința în natură.
3. Stolele legale.
4. Birul parohial, 600 lei anual.
5. Salarul dela Stat.

Pe lângă serviciile din parohie, preotul numit va catehiza la școlile primare, la cari va fi repartizat și va substitui pe protopop în biserică și parohie, când va fi trebuință. Preotul numit la această parohie va plăti impozitele după beneficiul preoțesc din al său.

Cererile de concurs, însoțite de actele necesare, se vor înainta Consiliului Eparhial din *Arad*.

Arad, la 8 Mai 1942.

† *Andrei*
Episcop.

Traian Cibian
consilier, referent eparhial.

Licitație

Consiliul parohial ort. rom. din com. *Dumbrăvița* jud. *Arad*, pe baza planului și devizului aprobat de Ven. Consiliu Eparhial, publică licitație minuendă cu oferte închise pentru edificarea din nou a sf. biserici, pe ziua de 31 Mai a. c. orele 14 în localul școlii primare din loc.

Planul și devizul în valoare de 2149.000, se pot vedea și studia la oficiul parohial din loc.

Consiliul parohial își rezervă dreptul de a încredința lucrarea antreprenorului în care are mai multă încredere fără considerare de rezultatul licitației.

Licitanții vor depune o garanție de 5% ; spese de deplasare nu se vor acorda. *Consiliul parohial.*